

MINISTERUL
EDUCAȚIEI, CULTURII
ȘI CERCETĂRII

Anexă la Ordinul MECC
nr. 839 din 18 august 2020

**REPERE METODOLOGICE
PRIVIND ORGANIZAREA INSTITUȚIILOR
DE ÎNVĂȚĂMÂNT *EXTRAȘCOLAR*
ÎN ANUL DE STUDII 2020-2021**

Chișinău, 2020

ORGANIZAREA
INSTITUȚIILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT EXTRAȘCOLAR,
ÎN ANUL DE STUDII 2020-2021

PRELIMINARII

Conform prevederilor *Codului educației al Republicii Moldova, Capitolul VII*, învățământul extrașcolar se realizează în afara programului și activității școlare prin activități complementare procesului educațional desfășurat în instituțiile de învățământ și are menirea să dezvolte potențialul cognitiv, afectiv și acțional al copiilor și tinerilor, să răspundă intereselor și opțiunilor acestora pentru timpul liber.

Învățământul extrașcolar este benevol și se organizează, în funcție de interesele și opțiunile copiilor și tinerilor, în instituțiile de învățământ extrașcolar publice și private (centre, palate și case de creație, școli de arte/muzică/arte plastice, sport etc.), sub formă de activități educative specifice, desfășurate în grup și/sau individual, sub îndrumarea cadrelor didactice.

Prezentele repere vizează organizarea activității instituțiilor de învățământ extrașcolar, stabilesc managementul acțiunilor cadrelor de conducere, cadrelor didactice din instituțiile de învățământ extrașcolar, precum și beneficiarilor/elevilor și părinților în vederea organizării procesului educațional în anul de studii 2020-2021, în contextul epidemiologic de COVID-19 și sunt elaborate în temeiul cadrului normativ și metodologic în domeniu:

- Convenției ONU cu privire la Drepturile Copilului (1989);
- Codul educației al Republicii Moldova, nr. 152/2014;
- Regulamentul tip al instituției extrașcolare, Ordinul nr. 05/2011;
- Regulamentul Școlilor de Muzică, Arte și Arte Plastice, Ordinul nr. 196/2011;
- Regulamentul școlilor sportive, Hotărârea Guvernului nr. 463/2006;
- Metodologia privind continuarea procesului de instruire și antrenament la distanță în condiții de carantină pentru instituțiile sportive, Ordinul nr. 375/2020;
- Repere metodologice privind asigurarea continuității procesului educațional în condiții de carantină în instituțiile de învățământ extrașcolar, scrisoarea nr.03/1-09/2110 din 07 aprilie 2020;
- Reglementări organizaționale speciale privind finalizarea în condiții de carantină a anului de studiu 2019-2020 în învățământul extrașcolar, Ordinul nr. 472/2020;
- Regulamentul-cadru cu privire la funcționarea Consiliului de administrație al instituției de învățământ general, Ordinul nr.269/2020;
- Reglementări speciale privind finalizarea în condiții de carantină a anului de studii 2019-2020 în învățământul general, Ordinul 427/2020;
- Metodologia privind continuarea la distanță a procesului educațional în condiții de carantină, pentru instituțiile de învățământ primar, gimnazial, liceal, Ordinul nr. 351/2020;
- Deciziile Parlamentului Republicii Moldova, Guvernului Republicii Moldova și Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică, urmare a evoluției și tendinței situației epidemiologice a infecției COVID-19 în Republica Moldova.

RECOMANDĂRI GENERALE PENTRU ADMINISTRAȚIA INSTITUȚIEI DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Administrația instituției de învățământ va:

- evalua capacitatea instituțională de desfășurare a activității educaționale în condiții de siguranță, precum și a riscurilor privind posibilitatea de deplasare a beneficiarilor/elevilor și angajaților, către și de la instituție, ținând cont de factorii epidemiologici din localitate;
- asigura nivelul de pregătire al instituției de învățământ extrașcolar pentru evaluarea intersectorială către noul an de studii în condițiile pandemiei COVID-19;
- examina posibilitatea de reamenajare a spațiilor de clasă/sălilor de ocupații din instituțiile de învățământ extrașcolar în vederea desfășurării procesului educațional în contextul epidemiologic de COVID-19 pentru grupele/clasele de elevi cu un număr mai mare de 25;
- întreprinde acțiunile necesare în vederea asigurării obligatorii a instituției cu dezinfectanți și necesarul pentru regimul de termometrie;
- consulta părinții/reprezentanții legali, beneficiarii/elevii și cadrele didactice la nivel de instituție, prin intermediul telefonului, poștei electronice, formularelor online, în vederea determinării modelului potrivit pentru începerea și desfășurarea anului de studiu 2020-2021;
- aproba la nivel de instituție, în cadrul Consiliului de administrație, modelul de desfășurare a procesului de studiu pentru anul curent (decizia finală a Consiliului de administrație al instituției va fi propusă fondatorului spre aprobare);
- stabili oferta educațională privind noul an de studii 2020-2021, în baza deciziilor Consiliului profesoral și Consiliului de administrație;
- stabili împreună cu cadrele didactice platformele educaționale care vor fi utilizate în activitatea desfășurată pentru fiecare profil/domeniu în parte;
- consulta opinia beneficiarilor/elevilor și părinților/reprezentanților legali ai acestora cu privire la mecanismele/formele de organizare a activităților de recuperare și va instituționaliza mecanismul de recuperare (vezi Ordinul nr. 427/2020);
- aproba orarul de desfășurare a activităților/lecțiilor/antrenamentelor după modelul de organizare a anului de studii aprobat, având în vedere durata echilibrată a realizării orelor online și la clasă;
- informa, prin intermediul cadrelor didactice, beneficiarii/elevii și părinții/reprezentanții legali cu privire la modelul de organizare a anului de studii aprobat, a orarului de desfășurare a orelor și platformele de lucru selectate;
- desemna o persoană responsabilă la nivelul instituției pentru a analiza nevoile de dezvoltare a competențelor digitale ale cadrelor didactice și oferirea de suport tehnic în proces de predare la distanță;
- colaborează cu autoritățile Administrației Publice Locale, după caz, cu organul local de specialitate în domeniul învățământului, pentru identificarea și completarea cu echipamente IT și conectarea la internet a instituției, în funcție de posibilitățile identificate;
- determina modalitățile de monitorizare a realizării procesului de predare de către cadrele didactice, indicând forma de raportare și modul de însemnare a frecvenței beneficiarilor;
- propune spre aprobare Consiliului de administrație Raportul cu privire la activitatea instituției de învățământ extrașcolar și îl va face public pe pagina web oficială a entității (vezi Ordinul nr.269/2020);

- identifica și aplica modalități de susținere pentru cazuri speciale, inclusiv pentru beneficiarii/elevii cu cerințe educaționale speciale în cadrul procesului de învățare la distanță;
- aplica mecanisme de colectare a feedback-ului de la beneficiari/elevi, părinți, cadre didactice, alte categorii de personal implicat în organizarea și desfășurarea de predare la distanță, în scopul îmbunătățirii accesului, participării și a calității procesului de studii.

RECOMANDĂRI GENERALE PENTRU CADRELE DIDACTICE

Cadrele didactice vor:

- elabora orarul activităților/lecțiilor/antrenamentelor, ținând cont de conținuturile ce urmează a fi recuperate și nu vor admite suprapuneri de orar cu cel din învățământul formal;
- informa părinții/reprezentanții legali, beneficiarii/elevii cu privire la demararea și durata procesului de predare online a activităților/lecțiilor/antrenamentelor în unitatea de învățământ și modalitatea de organizare a procesului de studiu;
- stabili platforma, modalitatea de interacțiune cu grupul de părinți (Viber, Messenger etc.) și vor menține comunicarea cu familia/reprezentantul legal al elevului pentru asigurarea participării beneficiarilor/elevilor la procesul educațional;
- prezenta părinților/reprezentanților legali platformele selectate care vor fi utilizate cu copiii în procesul educațional de predare la distanță și vor oferi instrucțiuni clare pentru modul de instalare/conexiune al acestora;
- selecta/adapta/elabora instrumente de evaluare aplicabile la distanță (online) pentru înregistrarea progresului beneficiarilor/elevilor;
- proiecta activități pentru predarea din perspectiva principiilor didactice și va adapta și individualiza conținuturile la necesitate;
- asigura calitatea actului educațional și a randamentului beneficiarilor/elevilor;
- înregistra, după caz, lecțiile sincron în format video, care la necesitate vor putea fi expediate către beneficiari/elevi pentru recuperare;
- oferi feedback constructiv permanent fiecărui beneficiar/elev, în urma participării la activitățile/lecțiile/antrenamentele desfășurate și la realizarea sarcinii;
- monitoriza zilnic starea de bine a beneficiarilor/elevilor;
- menține o colaborare eficientă cu familia beneficiarului/elevului și vor purta un dialog deschis privind modul de viață sănătos al copilului, managementul resurselor, comunicării și relațiilor interpersonale;
- vor direcționa, la necesitate, beneficiarii/elevii și părinții/reprezentanții legali ai acestora spre consiliere psihologică;
- vor asigura respectarea distanței sociale în timpul orelor, dar și în timpul pauzelor;
- vor monitoriza calitatea efectuării igienizării și dezinfectării zilnice a sălilor de ocupații/sălilor de clasă;
- vor consolida un parteneriat eficient cu familia, în vederea dezvoltării competențelor parentale, construirii unor relații pozitive și constructive între părinți și copii, părinți și cadre didactice;
- raporta conducerii unității de învățământ extrașcolarcu privire la activitatea desfășurată, ținând cont de forma și termenii de raportare stabiliți;

- participa la diverse activități de formare, la recomandarea Ministerul Educației, Culturii și Cercetării, organului local de specialitate în domeniul învățământului și conducerea instituții de învățământ;

RECOMANDĂRI GENERALE PRIVIND PROIECTAREA DIDACTICĂ

În cadrul proiectării didactice se va ține cont de adaptarea și individualizarea conținuturilor ce trebuie recuperate. Asigurând învățarea la distanță, se recomandă respectarea proporției de 60% asincron și 40% sincron în procesul de predare asistată de calculator, subiectele de învățare fiind adaptate, iar sarcinile trebuie să fie ușor realizabile în condiții de casă. În procesul de proiectare se va atrage o atenție sporită la echilibrarea timpului de ședere a beneficiarului/elevului în fața calculatorului.

Tipul de evaluare va fi selectat de cadrul didactic, acesta poate fi selectat și realizat în corespundere cu finalitățile programului educațional și produsele curriculare.

SUGESTII PRIVIND IMPLICAREA PĂRINȚILOR/ REPREZENTANȚILOR LEGALI ÎN ORGANIZAREA ȘI MONITORIZAREA PROCESULUI EDUCAȚIONAL

În corespundere cu prevederile art.138 din Codul educației al Republicii Moldova, părinții/reprezentanții legali ai copiilor au obligația să colaboreze cu instituția de învățământ extrașcolar pentru a contribui la realizarea obiectivelor educaționale și să urmărească, în conclucrare cu administrația instituției de învățământ extrașcolar și cadrele didactice, situația școlară și comportamentul copilului. În cadrul învățământului la distanță, părinții/reprezentanții legali ai elevilor:

- creează un mediu fizic prietenos, sigur pentru copil;
- mențin colaborarea cu dirigintele și cadrele didactice;
- asistă copilul în procesul comunicării la distanță sau asigură suportul de către un adult de încredere (după posibilitate);
- asigură participarea copilului la ore conform orarului aprobat de administrația școlii, la organizarea materialelor și echipamentelor necesare pentru procesul educațional urmărind încadrarea în timpul alocat și alternarea activităților intelectuale cu cele motrice și de dezvoltare fizică, emoțională etc;
- promovează un comportament pozitiv, răbdare și înțelegere, apreciază orice progres al copilului, încurajează și motivează în permanentă copilul pentru a-l responsabiliza de propria formare.

Părinții și reprezentanții legali sunt încurajați să colaboreze cu cadrele didactice prin intermediul resurselor online pentru a asigura reușita școlară a beneficiarului/elevului dar și în procesul de selectare a platformelor/aplicațiilor de lucru;

Se recomandă ca părinții și reprezentanții legali să faciliteze utilizarea sigură a aplicațiilor/platformelor selectate pentru procesul de învățare și durata aflării acestora în fața ecranelor.

DISPOZIȚII FINALE

Accesul copiilor la educație de calitate este un drept inalienabil și va fi asigurat conform legislației în vigoare, reieșind și din circumstanțele create de pandemia COVID-19. Unitățile de învățământ extrașcolar vor realiza planuri de recuperare pentru activitățile/lecțiile/antrenamentele nerealizate. Vor fi stabilite mecanisme clare de integrare și recuperare a conținuturilor pentru copiii care nu au avut deloc acces la procesul educațional și pentru copiii cu cerințe educaționale speciale.

În organizarea și desfășurarea activităților în mediul virtual se asigură respectarea cerințelor privind protecția datelor cu caracter personal, conform legislației în vigoare. Se va evita utilizarea și diseminarea informațiilor false (fakenews) în mediul virtual. Securitatea copilului în mediul online se asigură prin implicarea activă a tuturor membrilor comunității școlare (cadrele de conducere, cadrele didactice, personalul didactic auxiliar, elevii și părinții/ reprezentanții legali ai acestora) care au acces și sunt utilizatori ai sistemelor informaționale/digitale, atât în instituția de învățământ extrașcolar cât și în afara ei.

Cadrele manageriale și cadrele didactice, conform cerințelor, asigură îndeplinirea tuturor actelor (catalog, produse curriculare), care însoțesc procesul de studiu. Cadrele didactice se vor asigura de calitatea platformei și lipsa riscului utilizării acesteia (reclame, publicități indecente, viruși etc), dar și de platformele utilizate gratis pentru beneficiari/elevi. Se interzice plasarea și distribuirea în mediul online a pozelor cu beneficiarii/elevii din cadrul orelor fără acordul părinților.

Toate informațiile și actele oficiale vor fi consultate pe pagina web a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării și Guvernului Republicii Moldova.

Bibliografie:

1. Instruire asistată de calculator: didactică informatică, *Adăscăliței, A.*, Polirom, 2007;
2. Instruire Asistată de Calculator și Platforme Educaționale On-Line, Editura UNIVERSITAS Petroșani, 2019;
3. Instruire asistată la calculator, *Daniel Vlădoiu*, București, 2005.
4. Ghid pentru învățământ la distanță, Colegiul de Informatică „Matei Basarab”, România, 2020;
5. Proiectarea pedagogică a lecțiilor multimedia, *Noveanu, Eugen și Istrate, Olimpiu*, București, 2005.

Viorica MARȚ, *consultant principal, Direcția învățământ general,
Ministerul Educației, Culturii și Cercetării*
Ana BEZĂRĂU, *pedagog, grad didactic doi, metodist principal
Centrul Republican pentru Copii și Tineret, mun. Chișinău*
Tatiana COROI, *pedagog, grad didactic, Superior, Școala de Arte
„Valeriu Hanganu”, or. Cantemir*

SUPORT PENTRU CADRELE DIDACTICE

1. Noțiuni de bază

- **Instruirea asistată de calculator** presupune o cercetare a elevului supravegheată și îndrumată de profesor, care îl ajută în realizarea operațiunilor tehnice, a celor de documentare, în identificarea legăturilor între informații, conducându-l către o nouă cunoaștere.
- **Clasa virtuală** este spațiul de învățare online pe care cadrele didactice și beneficiarii/elevii îl pot utiliza concomitent. Aici beneficiarii/elevii vor asista la o prelegere live și de cele mai multe ori sunt posibile și intervenții din partea celor care învață (întrebări, clarificări).
- **Profilul beneficiarului/ elevului** – acesta este compus din o serie de date personale ale formabilului, așa ca: numele, posibilitate de accesare a resurselor IT, gradul de participare la învățare la distanță, număr de telefon, email, pentru beneficiar/elev și părinte/reprezentant legal.
- **Învățământ la distanță** – formă alternativă de învățământ în cadrul căreia se asigură continuarea procesului instructiv-educativ, prin intermediul diverselor instrumente de comunicare la distanță (PC, tabletă, telefon);
- **Comunicare la distanță** – menținerea comunicării și interacțiunii cu membrii comunității școlare (cadrele de conducere, cadrele didactice, cadrele didactice auxiliare, elevii și părinții/reprezentanții legali ai acestora) în cadrul procesului educațional la distanță prin intermediul platformelor online;
- **Mediu virtual de învățare** – ansamblu de condiții în care se desfășoară învățământul la distanță, asigurat cu ajutorul diferitor instrumente de comunicare la distanță, resurse informaționale, etc.;
- **Forme de învățare la distanță:**
 - **sincronă** – desfășurată într-un mediu virtual de învățare, cu participarea simultană a elevilor și a cadrelor didactice;
 - **asincronă** – desfășurată într-un mediu virtual de învățare, la care elevii și cadrele didactice nu sunt conectați simultan;
 - **mixtă** – desfășurată atât sincron cât și asincron;
 - **Fakenews** – știri false, care nu au o întemeiere legislativă argumentată;
 - **Resurse informaționale digitale** – resurse educaționale în format electronic, aplicabile în procesul educațional la distanță (fișiere cu note, texte, imagini, secvențe video/audio, modele statice/dinamice, obiecte ale realității virtuale și modelării interactive, simulare de laboratoare online etc.

2. Resurse informaționale digitale recomandate

Platforme pentru predare sincronă cu video

- . Zoom<https://zoom.us/>
- . CiscoWebex<https://www.webex.com/>
- . Google Meet<https://meet.google.com/>
- . Sudii.md<https://studii.md/>
- . Skype<https://www.skype.com/ro/>
- .
- Sngoma<https://www.sangoma.com/video-conferencing/>
- . Video most<https://www.videomost.com/products/videomost-saas/#tarif-table>

Platforme pentru predare asincronă

- . Google classroom<https://classroom.google.com/u/0/h>
- . Clastime<https://www.classtime.com/en/>
- . Padlet<https://padlet.com/dashboard>
- . Trello<https://trello.com/>
- . Linoit<http://linoit.com/>
- . Coreapp.ai <https://coreapp.ai/>
- . Classdojo<https://www.classdojo.com/>

Platforme pentru evaluarea online

- . Socrative<https://www.socrative.com/>
- . Triventy<http://www.triventy.com/>
- . Quizizz<https://quizizz.com/>

- . Quizlet<https://quizlet.com/>
- . ProProfs<https://www.proprofs.com/>
- . Kahoot<https://kahoot.com/>
- . Testmoz<https://testmoz.com/>
- . Google Forms<https://docs.google.com/forms/u/0/?tgif=d>
- . Learningapps<https://learningapps.org/>
- . Wordwall<https://wordwall.net/>

Platforme pentru filmarea de video-uri

- . Screencastify<https://www.screencastify.com/>
- . Direct în ZOOM<https://zoom.us/>
- . Screencastmatic<https://screencastomatic.com/>
- . OBS<https://obsproject.com/>

Platforme pentru crearea de video-uri animate

- . Animaker<https://www.animaker.com/>
- . Powtoon<https://www.powtoon.com/>
- . Biteable<https://app.biteable.com/signup>

Platforme pentru crearea de cărți (prezentări)

- . Flipsnack<https://www.flipsnack.com/>
- . Book creator<https://bookcreator.com/>
- . Genialy<https://app.genial.ly/templates/learning>
- . Storyjumper<https://www.storyjumper.com/>
- . Bookemon<https://www.bookemon.com/>
- . Storybird<https://storybird.com/>

3. Platforme digitale pe domenii de activitate

Domeniul IT și Robotică

- Scratch<https://scratch.mit.edu/projects/31876/>
- Minecraft<https://education.minecraft.net/>
- Stencyl<http://www.stencyl.com/>
- Studi code<https://studio.code.org/>
- Editor online pagini web<https://html-online.com/editor/>
- Java Script<https://developers.google.com/blockly/>
- Code Monkey<https://app.codemonkey.com/>
- Next- Lab<https://nextlab.tech/>
- Make code<https://www.microsoft.com/en-us/makecode>
- Open Roberta<https://lab.open-roberta.org/>
- Arduino<https://create.arduino.cc/>
- Crearea obiectelor 3D<https://www.sketchup.com/>
- Photoshop online<https://www.photopea.com/>
- Gimp<https://www.gimp.org/>

Domeniul Științe/Ecologie

- Laborator online<https://phet.colorado.edu/en/>
- Experimente<https://www.sciencekids.co.nz/experiments.html>
- Brain POP<https://www.brainpop.com/>
- Canal pe Youtube despre știință, cosmoshttps://www.youtube.com/channel/UCIi2Tk2POJkRgWHD7HGBa7Q?fbclid=IwAR0Q9Sg15QVTT8yGn-N6T5oce74ogsaCp7pQIwSihWuAmb_WhAlxYgc7124

Muzică

- Music Lab<https://musiclab.chromeexperiments.com/>
- Classic for kids<https://www.classicsforkids.com/>
- Pian virtual<http://profesor.md/pian-virtual-pentru-lectiile-de-educatie-muzicala/>
- Descarcă minusul muzicii<https://x-minus.me/>
- Karaoke<https://www.karafun.com/>
- Memorează clapele pianului<https://www.memozor.com/simon-games/simon-game-piano-version>

Dans

- Descarcă muzica pentru dans<https://www.mp3juices.cc/>
- Canal pe youtube pentru învățarea dansurilor moderne<https://www.youtube.com/channel/UCDt54aJcw0L85ro2A4Iy9Dghttps://www.youtube.com/channel/UCJSI722pI1k5EWPOjJvvGHg>

Arte vizuale

- Paint online<https://jspaint.app/#local:9384e1702989ehttps://www.youidraw.com/apps/painter/>
- <https://kleki.com/>
- Photoshop online<https://www.photopea.com/https://fixthephoto.com/online-photoshop-editor.html>
- Platforme pentru colorare<http://www.hellokids.com/https://www.online-coloring.com/>

- <https://lol.disney.com/games/coloring-pages>
- <https://pbskids.org/games/coloring/>
- Pentru colorare online dar și pentru a printa și colora real machetele <https://www.coloring4all.com/>
- Pagină facebook cu ideii de creare din lut polimeric https://www.facebook.com/pg/Creatorii-486886778358991/videos/?ref=page_internal

Platforme pentru ocuparea timpului liber și dezvoltarea memoriei/atenției

- Pinkcatgames <https://www.pinkcatgames.com/>

- Wordwall <https://wordwall.net/>
- Puzzle <https://www.jigsawplanet.com/>
- Purposegames <https://www.purposegames.com/>
- Esl Game PLUS <https://www.eslgamesplus.com/memory-games/>
- Learninggames <https://www.learninggamesforkids.com/memory-games.html>
- BrainGames <https://www.improvement.org/brain-games/memory-games/>
- Memozor <https://www.memozor.com/other-memory-games/numbers-memory-games/light-up-numbers>
- MatchMemory <https://matchthememory.com/play>
- Coloring4all https://www.coloring4all.com/kids_puzzles.htm
- Learningapps <https://learningapps.org/>